

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o. Bratislava
 Detašované pracovisko bl. Sára Salkaháziovej Rožňava

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU

Názov predmetu:	SOCIÁLNA NÁUKA CIRKVI	
Vyučujúci:	doc. ThLic. Mgr. Peter Laca, PhD.	
Podmieňujúce predmety:	Bez podmienenia	
Študijný program:	Sociálna práca	Forma štúdia: externá-bakalárske
Kategória predmetu:	Povinný	Obdobie štúdia: 1. ročník /ZS
Forma výučby:	prednáška/cvičenia	Rozsah výučby: 1/0 hod.
Forma ukončenia:	<u>skúška</u> /klasifikovaný zápočet	Počet kreditov: 2 kredity

Dátum prednášky / cvičenia:	Obsah prednášky / cvičenia
Prednáška – 16.12.2023	Sociálna náuka cirkvi - úvod do sociálnej náuky cirkvi ako normatívnej vedy, definovanie sociálnej náuky cirkvi, význam sociálneho učenia cirkvi, pramene kresťanskej sociálnej náuky, fázy vývoja sociálnych postojov sociálneho učenia cirkvi.
	Cirkev - definovanie, vznik a založenie cirkví, charakteristika cirkvi a členov, viditeľná a neviditeľná hlava cirkvi, základné pramene zjavenia, kresťanstvo na našom území (príchod solúnskych bratov), základné úlohy Katolíckej cirkvi.
	Historický vývoj sociálneho učenia cirkvi - <i>starovek, stredovek, novovek</i> . Sociálna náuka cirkvi v období novoveku a jej členenie do štyroch vývojových častí. Sociálna náuka cirkvi aplikovaná v sociálnej práci.
	Legislatívny rámec - cirkev alebo náboženská spoločnosť na SK (registrované a neregistrované cirkvi či náboženské spoločnosti - zákon č. 308/1991 Z. z.), zákon č. 201/2007 Z. z. o slobode nábož. viery a postavení cirkví a náboženských spoločností; zákon č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a nábož. spoločností. Právne predpisy v oblasti cirkví a náboženských spoločností v SR - jednotlivo: <i>zmluvy, zákony a ďalšie právne predpisy</i> .
	<u>Základné hodnoty sociálnej náuky cirkvi</u> - <i>sloboda človeka, dôstojnosť ľudskej osoby (resp. rovnosť dôstojnosti všetkých osôb), obnova sociálnych vzťahov. Charakteristika pojmu hodnota, aplikovanie základných hodnôt sociálnej náuky cirkvi v živote jednotlivcov, spoločenstiev a národov.</i>
	Základné princípy sociálneho učenia cirkvi - <i>princíp personality, spoločného dobra, solidarity, subsidiarity</i> . Charakteristika základných princípov sociálneho učenia cirkvi a definovanie ďalších dôležitých princípov sociálnej náuky cirkvi, ako sú: <i>princíp úcty k ľudskému životu, princíp spoločenstva, princíp spoluúčasti, princíp prednostnej ochrany chudobných a zraniteľných, princíp správcovstva, princíp ľudskej rovnosti</i> .
	Jednotliví pápeži - Lev XIII., Pius XI., Ján XXIII., Pavol VI., Ján Pavol II., Benedikt XVI., František. Etymológia slova pápež, opis funkcie, služby najvyššieho predstaviteľa cirkvi - pápeža, teda svätého otca, pápežské symboly.
	Sociálne encykliky - <i>Rerum novarum, Quadragesimo anno, Mater et magistra, Pacem in terris, Populorum progresio, Laborem exercens, Sollicitudo rei socialis, Centesimus annus Caritas in veritate, Fratelli tutti</i> . Charakteristika a analýza sociálnych encyklík, autorstvo encyklík, adresnosť encyklík, ich cieľ a poslanie.
	Záverečný test/ústna skúška. Ukončenie predmetu.

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. Na absolvovanie predmetu je potrebná minimálne 50 % aktívna účasť na prednáškach. Neúčasť na prednáškach musí byť riadne ospravedlnená u vyučujúceho, ktorý určí náhradu v zodpovedajúcej forme - vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému.
2. Vypracovanie zadaných úloh určených počas prednášky.
3. Záverečný test / ústna skúška.
4. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorého vedomosti budú hodnotené na 60 % alebo menej. Na hodnotenie **A** je potrebné dosiahnuť **91% – 100%** celkového hodnotenia; **B: 81% – 90%**; **C: 73% – 80%**; **D: 66% – 72%**; **E: 61% – 65%** celkového hodnotenia.

Hodnotenie – ukončenie predmetu: Test/ústna skúška

Test pozostáva z 10-tich otázok , v testoch je buď 10 otvorených alebo 10 zatvorených otázok. Každá správne a vyčerpávajúco zodpovedaná otázka má hodnotu **1 bodu**. Spolu je možné získať **10 bodov**. Pri otvorených otázkach, kde nie je presne, vyčerpávajúco a jasne zodpovedaná otázka – je hodnota bodu adekvátne percentuálne krátená – teda znížená.

Odporúčaná literatúra:

1. LACA, P., LACA, S. 2023. *Sociálna náuka cirkvi v kontexte sociálnej práce*. 2023. Pripravované do tlače.
2. LACA, P. 2016. *Predstavenie princípov sociálnej náuky cirkvi pri riešení nezamestnanosti a chudoby*. In: *Zborník vedecko-odbornej konferencie s názvom Nezamestnanosť v Slovenskej republike, konanej dňa 23. Októbra 2015 v Rimavskej Sobote*. Rimavská Sobota : ASRPOSR, 2015, s. 58-80. ISBN 978-80-971985-7-2.
3. LACA, P. 2015. *Nezamestnanosť a prínos učenia sociálnej náuky cirkvi pri riešení aspektov chudoby*. In: *Zborník vedecko-odbornej konferencie s názvom Nezamestnanosť v Slovenskej republike, konanej dňa 23. Októbra 2014 v Rimavskej Sobote*. Rimavská Sobota : ASRPOSR, 2015, s. 228-255. ISBN 978-80-971985-7-2.
4. LACA, P. 2013. *Predstavenie misie sv. Cyrila a Metoda na území Slovanov*. Svidník : Tlačiareň svidnícka, s.r.o., 2013, 224 s. ISBN 978-80-89392-61-2.
5. PÁPEŽSKÁ RADAPRE SPRAVODLIVOSŤ A POKOJ. 2008. *Kompendium sociálnej náuky cirkvi*. Konferencia biskupov Slovenska, 2008.
6. FIALA, P., HANUŠ, J. VYBÍRAL, J. 2004. *Katolícka sociálna nauka a súčasná veda (interdisciplinárny analýzy sociálnych encyklik Jana Pavla II.)* Vyšehrad : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. ISBN 80-7325-024-1.
7. ŠMÍDOVÁ, M. 2015. *Sociálna náuka Cirkvi aplikovaná v sociálnej práci*. Učebné texty. Trnava : Dobrá kniha, 2015, 65 s. ISBN 978-80-7141-932-7.
8. SVÄTÉ PÍSMO. 2014. Trnava : SSV 2014. 1612 s. ISBN 978-80-81601-066-0.
9. DOKUMENTY SOCIÁLNEJ NÁUKY CIRKVI. Trnava SSV 2007, 597 s. ISBN 978-80-7162-694-7.
10. KOŠČ, S. 2007. *Katolícka sociálna nauka*. Ružomberok: PF KU v Ružomberku, 2007.
11. DUFFEROVÁ, A. 2006. *Základy sociológie a sociálna nauka Cirkvi*. Bratislava: TF TU, 2006.
12. KATECHIZMUS KATOLÍCKEJ CIRKVI. 2002. Trnava : SSV, 2002, 918 s. ISBN 80-7162-370-9.
13. SOCIÁLNE ENCYKLIKY. 1997. *LEV XIII., PIUS XI., JÁN XXIII., PAVOL VI., JÁN PAVOL II.* Trnava : Spolok svätého Vojtecha, 1997. ISBN 80-7162-203-6.

Posledná úprava: 29.09.2023